

Comença el nou curs polític

Després de les vacances d'estiu comença un nou curs polític. Després d'encadenar diversos cicles electorals, ara comença un curs sense les alteracions i distorsions que comporten les campanyes electorals. Fem un repàs dels principals aspectes que als Països Catalans ens deportarà la política durant els pròxims dotze mesos.

Primer any de normalitat pel tripartit. Enguany no hi haurà eleccions i el Govern, encapçalat per Pasqual Maragall, ja durà mesos de rodatge. Durant aquest curs polític, els partits integrants de l'executiu català tindran l'ocasió de demostrar com funcionen, sense campanyes electorals que distorsionin el ritme polític diari. Així doncs, aquest primer curs de normalitat haurà de servir per acabar de posar oli a l'engranatge del tripartit i s'haurà d'acabar de visualitzar el pes de cadascuna de les formacions que integren el Govern. Des de la sortida traumàtica del líder d'ERC, Josep-Lluís Carod-Rovira, l'encaix dels independentistes en el Govern no ha acabat de ser clar. Ara, l'aprovació de la llei que ha de regular les funcions de la figura del conseller en cap haurà de servir per tornar a recuperar els equilibris aconseguits amb la signatura del pacte de govern del saló del Tinell. Si no, les tensions entre les formacions de Govern poden anar en augment.

Aquest primer curs sencer del tripartit també serà el que haurà de començar a donar normalitat a la política catalana, després de tots els canvis viscuts en el darrer any i haurà de comportar els primers resultats de l'acció del "nou" executiu català.

El PSC comença un curs prometedor. Després del cicle electoral passat, inicia un curs polític pletòric de forces amb una hegemonia institucional pràcticament absoluta. De tota manera, aquesta formació haurà de vigilar que els interessos de les diferents institucions on governa no entrin en contradicció. Especialment, aquest desgast es pot produir

JORDI PLAY

per les relacions amb el PSOE i l'executiu espanyol, en un any on hi ha molts debats de fons oberts (reformes estatutàries, del sistema de finançament, institucionals, etc).

Per a la segona força política del Govern català un dels principals reptes és la seva reorganització interna. La sortida del Govern del seu líder, Josep-Lluís Carod-Rovira, va trastocar els plans d'ERC. El tàndem entre Carod i Puigercós, com a president i secretari general de la formació, escollit en el darrer congrés celebrat a Lleida el passat més de juliol, haurà de servir per aquesta reorganització interna.

La tercera força de l'executiu català, ICV, en aquests anys d'absència de comicis té com a principal repte evitar la institucionalització que pot suposar, per a un partit que vol mantenir-se al costat dels moviments socials i alternatius, l'exercici del govern.

L'hora de Camps. Des de les generals de 1993, el Partit Popular no ha perdut cap elecció al País Valencià. La seua hegemonia electoral ha estat tal, que l'administració pública valenciana més destacable que actualment gestiona el PSOE, principal partit de l'oposició, és l'Ajuntament d'Elx, la quarta ciutat del país. Una colossal hegemonia que, paradoxalment, es pot comparar a la crisi interna que viu el PP des que Francisco Camps revalidara la majoria absoluta dels conservadors a la Generalitat, l'any 2003.

Des d'aleshores, l'enfrontament entre l'exministre Eduardo Zaplana i Francisco Camps ha provocat sonades picabaralles entre els seguidors d'un i l'altre bàndol. Fins i tot, hem assistit a la deserció dels parlamentaris zaplanistes a les Corts Valencianes, deixant en minoria el seu grup i posant en ridícul la majoria de Camps a l'hemicicle. Tanmateix, no és l'única nota de color, perquè el reguitzell de vetllades a major glòria d'un o altre líder s'han succeït com una nota més que pintoresca de les nits valencianes.

En aquesta tessitura, l'actuació pacificadora del secretari general del PP, Mariano Rajoy, ha respost al tòpic del galleg en l'escala, que no sabem si puja o baixa. Rajoy no s'ha mullat en excés. Més bé, ha preferit que la sempre tossuda realitat s'acabara imposant. Així, Camps ha guanyat terreny. Va ser nomenat, digitalment, president regional del PP, en contra del criteri de Zaplana. Ha situat els

EFE

seus peons al capdavant de les Conselleries que més pressupost gestionen i, simbòlicament, ha torpedinat el feu que representava Canal 9, l'últim gran bastió de poder de Zaplana, a excepció feta de la Diputació d'Alacant.

La recent remodelació del Consell suposa un capítol més del pols que Zaplana i Camps mantenen i, sense dubte, una victòria parcial d'aquest últim, tot i que tots dos bàndols reconeixen públicament que suposa una fita cabdal per bastir la pau interna al PP.

Més enllà de la retòrica buïda, Camps vol deixar Zaplana i els seus lleials sense marge de maniobra. La celebració del proper conclave regional del PP esdevindrà, una vegada passat el congrés estatal de la tardor, la gran oportunitat de Camps per tancar la crisi interna del PP valencià.

Pla busca discurs. Diuen les cròniques que Joan Ignasi Pla, secretari general del PSPV-PSOE, ha obert una nova etapa en la turbulenta vida interna dels socialistes valencians, després de la celebració del seu últim congrés en juliol passat. La bonança que dona la còmoda majoria de Zapatero hauria contribuït a formar aquesta plàcida imatge de partit unit que, tanmateix, s'ha vist qüestionada per la queixa d'una part important de la seua estructura comarcal, en no veure's integrada per l'executiva triada.

A Pla, però, no li preocupa en excés la situació interna i menys en l'escenari d'estabilitat interna que imposa l'hegemonia socialista a l'estat, sinó més bé la diferència electoral de 7 punts que enca-

EFE

ra els separen del PP, malgrat tot. El repete de Pla, per a la tardor, no pot ser un altre que posar les bases per retallar tal di-

Crisi on el PP?

Les relacions entre la batlessa de Palma, Catalina Cirer, i el secretari general del PP balear, José María Rodríguez, són quelcom més que dolentes. Rodríguez i Matas estan en el mateix bàndol i Cirer va voler disputar a Matas la presidència del PP el 1999, tot i que finalment es retirà. L'octubre pròxim hi ha convocat el congrés

estatal conservador. Llavors s'haurà de celebrar, en principi dins l'any vinent, el balear. Hi haurà enfrontament? L'equip de Cirer a l'Ajuntament de Palma és fàcil de regidors fidels a Rodríguez i Matas. Les topades, sordes, han sovintejat en el consistori durant el primer any. Si aquesta larvada guerra esclatés en vistes al congrés balear del PP, les coses podrien ser molt diferents a com tothom espera que aniran les eleccions del 2007.

Tampoc no van molt millor pels populars de Catalunya. Aquest curs, Piqué haurà de mediar molt amb els sectors dels populars catalans que el veuen com un dels principals responsables del poc pes polític que té avui el PP al Principat.

ferència. En tot cas, l'escenari s'albirarà complex.

D'una banda, tenen l'oportunitat d'aprofitar la crisi interna del PP i alhora gaudir dels rèdits que dona el Govern Zapatero.

D'altra, però, tenen alguns *handicaps* importants que aclarir, com ara la polèmica del PHN i altres que, de ben segur, es generaran pel fet, també, de ser un partit de govern, encara que siga a Madrid.

L'aposta del president Camps és clara: mantenir un enfrontament calculat amb el Govern central en temes claus com l'aigua, infraestructures, sanitat, etc., per mantenir els 7 punts. En la tardor, Pla haurà de trobar el discurs a tot plegat.

EFE

El camí del PSOE a les Illes. En aquest segon any de legislatura, el PSOE balear haurà d'enfortir-se o, si no, quedarà a expenses d'un nou miracle en forma d'arrossegament de vot balear de l'efecte Zapatero a tot l'estat. Els congressos balear i insular del passat juliol han enfortit Francesc Antich i han fet emergir la figura de la seva mà dreta, Francina Armengol, la qual és portaveu parlamentària i com a tal s'haurà d'enfrontar a Matas en el proper debat de política general (segurament aquesta pròxima tardor). Tot i la victòria dels "antiquistes" les ferides no s'han curat. En aquest important tram de la legislatura els socialistes hauran de demostrar que les rancúnies s'han superat i que tenen un partit disciplinat i un grup parlamentari efectiu en la seva oposició al PP, la qual cosa fins ara no han demostrat gaire. A més, hauran de resoldre amb prou temps, per anar bé pels seus interessos, qui serà el o la candidata a la presidència el 2007. En principi tot apunta a Antich, però no cal descartar Armengol.

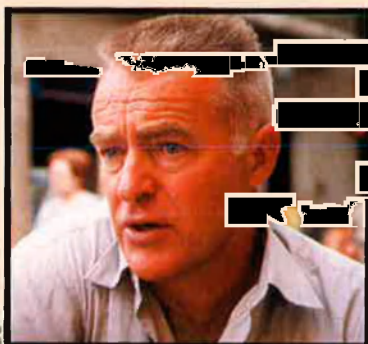

EFE

Els reptes de CiU. La federació té un inici de curs intens. Primer començarà amb el 23è congrés d'UDC, a mitjans d'octubre, que determinarà, en gran mesura, quins passos podrà fer la federació –en un congrés posterior–, per enfortir els lligams.

Aquest procés, però, tindrà un debat inesperat al si de la federació. La forta oposició al tractat constitu-

cional de la UE entre les bases de Convergència obliga a la direcció d'aquest partit a decidir la seva posició en un congrés extraordinari. Artur Mas vol resoldre aquesta qüestió el més aviat possible, per evitar que aquest debat distorsioni la imatge de cohesió interna que va aconseguir al darrer congrés, abans de l'estiu. De moment, s'ha constituït Euro-convergençants pel NO, una plataforma de militants de CDC que propugna el "no" en el referèndum del tractat europeu.

EFE

La l'esquerra del PSOE al País Valencià. Esquerra Unida i el Bloc Nacionalista Valencià també s'hi juguen molt en la tardor. L'escenari és, si més no, semblant. Uns mals resultats electorals, una divisió interna més o menys latent, i un repte comú: superar amb garanties la barrera electoral del 5% per assegurar-se l'accés a les Corts. De moment, el secretari general del Bloc,

Enric Morera, prepara per la tardor una remodelació de la seua executiva per integrar totes les sensibilitats del nacionalisme valencià i tancar la ferida interna, oberta amb la retirada de Pere Mayor. Per la seua part, Esquerra Unida tractarà de recuperar-se dels mals resultats amb la recomposició dels equilibris orgànics, inclosos els de Madrid. En l'horitzó, però, hi ha una qüestió pendent: quina és la viabilitat de tot allò que no és ni PSOE, ni PP, de cara al 2007, atesos els últims resultats? Com afectarà als partits a l'esquerra del PSOE la tendència creixent al bipartidisme? De moment, Esquerra i País, corrent intern d'Esquerra Unida, i el Bloc d'Esquerra Sobiranista, corrent intern del Bloc, han mantingut un primer contacte per a respondre a la qüestió. La tardor i, sobretot, el curs vinent, serà un temps de moltes qüestions i algunes respostes com aquesta. I caldrà veure també quin paper hi juga ERPV, en la configuració d'aquest espai d'entesa.

JOAN CE JA

El tercer espai a les Illes. Una gran incògnita que haurà de resoldre's aquest curs polític és la relació que s'establirà entre els "altres" partits: PSM, EU, Els Verds, UM i ERC. És a dir, el tercer espai. Serà nacionalista o d'esquerres? La clau de tot està en el PSM, en el seu congrés de novembre. Segons com orienti la seva estratègia –més cap al nacionalisme o més cap al progressisme– serà possible una coalició d'esquerra i nacionalista (tipus Progressistes de les eleccions generals passades, amb PSM, EU, Els Verds i ERC) o bé un principi de confluència entre els partits nacionalistes, primer entre PSM i ERC i deixant la porta oberta pel futur a UM. La diferència és important. En el primer cas es confirmaria l'eix esquerra-dreta. En el segon, naixeria la intenció de trencar el primer mitjançant el nou eix: nacionalistes per una banda, i PP-PSOE per l'altra. EU i part d'Els Verds sospiren perquè el PSM opti per l'esquerra, de tal forma que quan ecologistes i esquerrans hagin creat Iniciativa per Balears (la pròxima primavera) el PSM s'hi coalitzi en vistes a les eleccions de 2007. Si, pel contrari, el PSM vira cap a un segell més nacionalista, EU avalua que la situació resultant seria gairebé com la impossibilitat de que el PP fos derrotat d'aquí dos anys i mig, per mor de la matemàtica electoral ja que tant EU com PSM (i qualsevol aliat de tot dos) quedarien en risc real de perdre alguns dels diputats que ara tenen, dels quals almenys un seria, segur, pels conservadors, la qual cosa els permetria probablement mantenir la majoria absoluta.

Elaboració del nou Estatut. L'elaboració del nou Estatut de Catalunya serà un dels temes estrella dels curs polític i de tota la legislatura, òbviament d'aquesta nova legislatura. Ara es troba en procés de redacció, un cop van acabar les compareixences davant la ponència del Parlament. La primavera vinent haurà d'estar fet el redactat i es tramitarà al Parlament. Un cop aprovat a la cambra catalana, el nou text estatutari haurà de ser aprovat, com a llei de rang orgànic que són els estatuts autonòmics, pel Congrés de Diputats.

En principi, el president del Govern espanyol, Rodríguez Zapatero, té el compromís d'assumir el redactat d'Estatut que surti del consens al Parlament de Catalunya. Des del PSC, en més d'una ocasió, ja s'ha deixat clar que Zapatero no ha de tèmer pel redactat que s'aprovi al Parlament català. També és cert que tant CiU com

ERC han deixat clar que no assumiran un text autolimitat per ser del gust del PSOE.

Reforma de l'Estatut valencià. Passa com en la dita de Pere i el llop, que de tantes vegades que el va cridar en va, ningú li va fer cas quan era l'hora. Això, més o menys, passa amb la reforma de l'Estatut del País Valencià. Tots reconeixen que aquesta tardor és la data clau per a la seua resolució. I, tanmateix, cap dels grans partits ha deixat clara la seua postura. I és que, d'una banda, esperen instruccions de Madrid, i, d'altra banda, ningú vol ser el responsable d'una reforma a la baixa, en un procés general de reformes d'estatuts d'autonomia. Siga com siga, la tardor aclarirà el futur del conte de la lletera.

Reforma de l'Estatut balear. La vicepresidenta del Govern Balear, Rosa Estaràs, ha anunciat que aquesta mateixa setmana començarà el procés que, de fet, iniciarà la reforma estatutària. El què, com, quant o perquè... és una incògnita. Només es coneix que el Govern (del PP, amb majoria absoluta) vol una Estatut "amb tant com qualsevol altre, com Catalunya...", tal i com han dit la mateixa Estaràs i el president Jaume Matas en nombroses ocasions.

És a dir, nacionalitat històrica i, se suposa, totes les competències que s'entén que porta aquesta consideració (policia autonòmica, entre d'altres) i sensible millora del finançament. És un pura declaració genèrica. No hi ha res concret. Ni tan sols l'executiu conservador ha fet públic com vol donar inici al procés reglamentari: si com a projecte de llei que presenti el Govern, si creant una comissió parlamentària de la qual sorgeixi llavors una proposició de llei... La resta de partits, especialment el PSOE, estan a l'expectativa. Potser aquesta setmana es comencin a desvetllar incògnites, ja que el divendres, dia 10, el Govern podria mostrar les seves cartes, si més no algunes.

Dèficit sanitari i nou sistema de finançament per a Catalunya. Són temes diferents però van estretament lligats. El sistema de finançament ha anat escanyant les arques de la Generalitat i l'economia catalana. A banda, ha contribuït a agreujar el dèficit de la sanitat.

Són per tant els aspectes clau i més urgents que ha d'afrontar la gestió del Govern català. La sanitat catalana arrossega un dèficit anual d'uns 600 milions d'euros, segons el conseller d'Economia, Antoni Castells. Aquesta és una de les lloses més importants de les finances catalanes.

Les negociacions dels Pressupostos Generals de l'Estat, que van començar la setmana passada, seran claus en aquest sentit. De fet, l'executiu català vol que, com a mínim, els Pressupostos Generals de l'Estat espanyol del proper any liquidin aquest deute anual.

Sobre el sistema de finançament, els partits nacionalistes catalans volen que quedi fixat en el nou Estatut, amb una fórmula igual o similar a la del concert econòmic. El PSC per la seva part, no veu necessari que el debat del sistema de finançament s'hagi de resoldre definitivament i no vol incloure un sistema basat en el concert econòmic en el nou text. A més, els

socialistes catalans no assumeixen tampoc el concert econòmic, com a model òptim. La fórmula defensada pel PSC, en paraules de Maragall, és la de tendir a un sistema de finançament que equipari la situació de les autonomies de règim fiscal general a les de règim foral. Dit d'una altra manera, les que tenen el concert.

Alta tensió a la Catalunya Nord. La línia d'alta tensió de Girona a Perpinyà serà el tema més candent de la política nord-catalana. França proposa un traçat que passa per la plana del Rosselló. El projecte ha generat una forta oposició a tota l'àrea afectada. El president de la Regió Pirineus Orientals, el socialista Georges Frêche, amb el suport del president de la Generalitat de Catalunya, Pasqual Maragall, defensa una alternativa que passaria per la comarca del Vallespir, que enllaçaria amb el tram de Baixàs a Vic, ja existent, per evitar creuar la plana del Rosselló. Una alternativa que tampoc convenç als opositors a la línia d'alta tensió, entre els quals hi ha el president del Departament dels Pirineus Orientals, el també socialista Christian Bourquin, i l'alcalde de Perpinyà, Joan Pau Alduy, senador de la UMP –la dreta francesa–, formació que és la que vol posar en marxa aquesta línia. Resumint: la dreta i l'esquerra regional de la Catalunya Nord han quedat al descobert pel seus partits estatals.

JOAN CELJA

Andorra. Les eleccions generals del març seran un dels punts més àlgids de la política andorrana. L'actual president, Marc Forné, no es pot presentar. Tot i que encara no és oficial, molt probablement serà substituït, com a candidat per Albert Pintat, exministre d'Exteriors, que pot revalidar la majoria del Partit Liberal d'Andorra. El Partit Socialdemòcrata, a l'oposició, intentarà donar la sorpresa. Cal estar atent al paper d'un partit nou, Segle XXI, de

centre, que reclama la modernització de les institucions, darrere del qual hi ha Oriol Ribas, fill d'Òscar Ribas, expresident andorrà. També cal observar el paper del Centre Demòcrata Andorrà, liderat per Jordi Mas.

Però abans del final de la legislatura, l'executiu andorrà intentarà tancar el tema de les seves relacions amb la UE, per intentar sortir de la llista de paradisos fiscals de l'OCDE. Com a conseqüència d'aquestes relacions amb Europa, Andorra podria, entre d'altres iniciatives, encunyar moneda europea.

Franja de Ponent, llei de llengües. Sembla que enguany pot arribar el moment de l'aprovació de l'esperada llei de llengües per part del Govern aragonès. Fins ara, el fet que el president d'Aragó, Marcel·lí Iglesias (PSOE), fos catalanoparlant, no havia estat suficient per l'aprovació d'aquesta llei, que té l'oposició del PP i dels sectors anticatalans de la Franja. Ara, però, tot apunta que comença a haver consens suficient com per poder tirar endavant la norma que hauria de reconèixer el català com a llengua de la Franja.

DOC VILLAS

BEIBE COCOONIAN

Televisió autonòmica, IB3. És la gran aposta del Govern de Matas. Teòricament ha de començar a funcionar el proper 1 de març, Diada de Balears. Es coneix poc de les passes concretes que s'han fet. No hi ha informació exhaustiva. De fet, gairebé no n'hi ha de cap mena. La directora general, Maria Umbert, que va ser directora del gabinet tècnic del president Matas entre juliol de 2003 i el moment del seu nomenament com a màxima responsable de la televisió,

treballa en el projecte des de gener passat. Només es coneix que els informatius seran de producció externa, sota supervisió oficial, a càrrec d'una empresa que gestiona l'actual Canal 4 TV (una televisió local que a la pràctica és d'àmbit insular), al front de la qual hi ha Javier Mato, exdirector general de Comunicació de primer Govern Matas (1996-1999) i cap de gabinet durant més d'un any quan el president illenc fou ministre. Tot i això Umbert diu que s'enfada quan l'oposició titllà de probablement "parcial" aquesta televisió. Pel que fa a l'idioma ja s'ha anunciat que serà en bilingüe castellà-català.

Reforma de la llei audiovisual catalana.

Queda pendent la reforma de la Llei de l'Audiovisual de Catalunya, un compromís electoral de les formacions que integren l'executiu català, a més a més de la llei de la Corporació Catalana de Radio i Televisió. Aquesta reforma hauria de regular l'espai comunicatiu de Catalunya tenint present el proper desplegament de la Televisió Digital Terrestre (TDT). Aquestes reformes del marc legal audiovisual haurien de fixar un finançament estable per les emissores de ràdio i televisió de la Generalitat, així com atorgar un sistema de gestió més independent. Si més no, aquest era el compromís...